Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Tina de Santandreu

Avià

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Casa Santandreu. Camí d'Avià a Santandreu. 08610 AVIÀ. Zona Vilamarí
Emplaçament	Al peu del camí Ral d'Avià a Casserres que passava per Santandreu.

Coordenades:

Latitud:	42.04706
Longitud:	1.8203
UTM Est (X):	402371
UTM Nord (Y):	4655674

Classificació

Número de fitxa	08011 - 183
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Inexistent
Observacions protecció:	BCIL i ZEA. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Accés	Obert
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 003A00068
Fitxes associades:	

SANTANDREU

Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	dl., 11/04/2005 - 02:00

Descripció

A la banda sud-est de la casa Santandreu, al costat d'un cobert, hi ha una antiga tina excavada a la roca. És d'un únic recipient circular d'uns 2 metres de diàmetre i 2 metres de profunditat, excavat a la roca d'un marge. No presenta senyals de galze per posar una tapa i no es pot distingir si disposa o no de boixa. Actualment està mig ple d'aigua.

Història

La tina era un element imprescindible per l'elaboració del vi. A la tina es tirava el most que sortia un cop xafat el raïm amb les premses; aquí fermentava fins a convertir-se en vi. Generalment les tines es feien en llocs amb desnivell per tal de que a sota es pogués obrir un forat, la boixa, pel qual es retirava el vi que després es guardava en botes. La diferència d'alçada permetia abocar el most per dalt amb comoditat i recollir el vi per baix. Les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana (RIU, 1989), mentre que les folrades amb cairons envernissats es feien a partir del segle XVII (BALLBÉ, 1993). Les excavades a la roca eren tines amb un, dos o tres recipients: un recipient era la tina, i els altres eren el follador on es trepitjava el raïm per després abocar-lo a la tina. La tina tenia un broc per on sortia el vi situat a la part baixa, i generalment un altre recipient a baix, més petit, en el que s'abocava el vi per després guardar-ho en una bota. Segons informació oral sembla que en aquesta tina es guardaven els aglans pels porcs. La documentació que es conserva de Vilanova (AB) i de cal Mas d'Avià (AM) ens documenta el cultiu de vinya al territori d'Avià des del segle XIV, així com les troballes de bases de premsa de biga al territori avianès. Possiblement aquesta tina seria propietat d'algun senyor o pagès important, ja que s'han trobat pocs paral·lels a Avià d'aquesta època: Terradelles, Obiols i a Avià (bassa de cal Titó), així com a llocs propers al Berguedà: a la casa Farreres d'Olvan i a la Rompuda de Berga. Tot i que l'estructura arquitectònica de la casa no mostra la seva antiguitat, el lloc ja el trobem documentat l'any 1050 (ADS) en la venda que va fer el Comte Bernat de part de l'alou de Villa Meredi (Vilamarí) en el que estava inclòs el mas de Barrals amb l'església de "Sancti Andree". Aquest mas Barrals seria el primer edifici del mas Santandreu al que va donar nom més tard l'església que s'aixecava al costat. Al capbreu de 1242 del monestir de Santa Maria de Serrateix ja es fa esment del "Mas Sancti Andree" que tenia G. De Val (ADS). Un altre document de 1322 (ADS) el mas és cedit a l'abat de Serrateix i el masover (Pere de Santandreu) li presta homenatge de boca i mans. Posteriorment, troben notícia al Capbreu de Serrateix de 1701, en el que consta que Joan Pallarols, batlle de la Quadra de Vilamarí, té els masos Pallarols amb altres masos units: Sant Andreu, Coma, Puig i part del mas Ollers; mentre que al 1721 la meitat la té Francesc Boxader de Berga per compra a Maria Pallarols i Riba vídua de Pau Pallarols, i l'altra meitat Martí Pallarols. Al Cadastre de 1767 el mas és de Ventura Gironella de Berga i consta que hi ha un masover. Al 1862 era de D. Mariano Gironella de Berga, i es torns a fer referència de la capella del mas. La casa actual seria construïda cap a finals del segle XVII, ja que no conserva elements arquitectònics que facin pensar que sigui més antiga. En canvi les restes de murs de l'església mostren clarament el seu origen romànic.

Bibliografia

BOLÓS, J. (1983). Els monestirs del comtat de Berga des dels seus orígens fins al 1400. El monestir de Santa Maria de Serrateix. Tesi doctoral UB. Capbreu d'Avià de la Abadia de Serrateix. Any 1701- 1704. Any 1729-1732. Any 1763-1772. Conservats a l'Arxiu Diocesà de Solsona. Pergamins de Santa Maria de Serrateix, ADS.

